

DÜNYA ÇOCUK YILINDA ÇOCUKLARDA YAPILAN DİŞ ARAŞTIRMASI

Dişhekimi A. Necip HATİBOĞLU (*)

Yıl 1979. Dünya çocuk yılı. Selâm olsun tüm çocuklara. Bugün dünyada bağımsızlığını kazanabilmek için, ulusal kurtuluş savaşı veren ülkelerde binlerce çocuk silah eğitimi yapıyor. Yine bugün dünyada milyonlarca çocuk savaş tehdidi altında yaşıyor. Başta geri bırakılmışlık, beslenme yetersizliği, eğitim eksikliği ve sağlık hizmetlerinin halka yeterince ulaştırılmamasından milyonlarca çocuk hasta. İşte böyle bir durumda dünya çocuk yılı kutlanıyor.

Ülkemizde bin çocuktan yüzelliüçü doğunca yitiyor. 0-4 yaş arası çocuk ölümleri, tüm ölümlerin yarısından fazla. Çevre sağlığımız gün geçtikçe bozuluyor. Bir kilo et alınıp yenilesi değil. Beslenmemiz de giderek bozuluyor. Bu şartlardaki çocuklarda, yaptığımız diş araştırmasını sunuyorum.

Araştırma altı ilkokulda yapılmıştır. **Yer; Denizli ile Tavas ilçesi köylerinde.** Okulların adları şöyle: Konak İlkokulu, kasaba ilkokuludur. Çağırğan İlkokulu, Yukarıboğaz İlkokulu, Hırka İlkokulu, Keçeliler İlkokulu, dağ köyü okullarıdır.

Toplam 681 çocuk kontrol edilmiş, 2162 dişte çürük görülmüştür. 419 diş çekilmiş, 1743 diş tedavi edilir durumdadır. Bir kısmı çekilecektir. Kallanlar dolgu maddeleri ile tedavi yöntemine gidilecektir. 11 çocukta kapalı anomali vardır.

Okulları tek tek inceliyelim.

SAĞLIK merkezi. Tavas - DENİZLİ

HAKİMİYET İLKOKULU

Bakılan çocuk sayısı: 136

Tesbit edilen çürük sayısı: 512

Anomali durumu: 4

Ortalama diş çürüme yüzdesi: %343

Ortalamayı geçen yaş gurupları: 7,8,9

(Bakınız: Tablo 1, Tablo 7, Tablo 8)

(*) SAĞLIK merkezi. Tavas/DENİZLİ.

KONAK İLKOKULU

Bakılan çocuk sayısı: 227
Tesbit edilen çürük sayısı: 678
Anomali durumu: 1
Ortalama diş çürüme yüzdesi: %298
Ortalamayı geçen yaş gurupları: 8,9
(Bakınız: Tablo 2, Tablo 7, Tablo 8)

ÇIĞIRĞAN İLKOKULU

Bakılan çocuk sayısı: 84
Tesbit edilen çürük sayısı: 196
Anomali durumu: 1
Ortalama diş çürüme yüzdesi: %219
Ortalamayı geçen yaş gurupları: 7,9

YUKARIBOĞAZ İLKOKULU

Bakılan çocuk sayısı:46
Tesbit edilen çürük sayısı: 119
Anomali durumu: Yok
Ortalama diş çürüme yüzdesi: %258
Ortalamayı geçen yaş gurupları: 8
(Bakınız: Tablo 4, 7, 8)

HIRKA İLKOKULU

Bakılan çocuk sayısı: 114
Tesbit edilen çürük sayısı: 468
Anomali durumu: 3
Ortalama diş çürüme yüzdesi: %409
Ortalamayı geçen yaş gurupları: 8, 9, 10, 11
(Bakınız: Tablo 5, 7, 8)

KEÇELİLER İLKOKULU

Bakılan çocuk sayısı: 74
Tesbit edilen çürük sayısı: 189
Anomali durumu: 2
Ortalama diş çürüme yüzdesi: %249
Ortalamayı geçen yaş gurupları: 7, 8
(Bakınız: Tablo 6, 7, 8)

SONUÇ VE ÖNERİLER

Ortalama diş çürüme yüzdesi %296'dır. Bu oranı Konak, Hakimiyet ve Hirka ilkokulları geçmektedir. Ortalamayı Konak ilkokulu çok az geçmiştir.

Ve en çok öğrenci bakılan okuldur. Ortalamanın altında kalan okullarda, öğrenci sayısı Konak ilkokuluna göre azdır. Şu anlaşılıyor. Öğrenci sayısı arttıkça, çürüme yüzdesi de artacak. Olumsuz bir durumdur.

Ortalama yüzdeyi geçen yaş gurupları, 7, 8, 9, 10'dur. Bu dönem, çocuklarda karma dişlenme devresidir. Çürük süt dişlerinde gözükmektedir. Çürük oranının bu derece yüksek olması, daimi dişlerin çürümesini de kolaylaştırmaktadır. Sağlık Merkezimizde on yaşını gelmeyen çok çocukta altı yaş dişleri çekilmiştir.

Anomaliler, kapanış bozukluklarıdır. Çapraşık dişler ve açık kapanış vardır.

Yöre insanı, genellikle çocuklarının dişleri ağrıdığı zaman hekime getirir. Çiftçilikle uğraşırlar. Bir kısım öğrencinin babası Almanya'dadır. Fırça kullanıyor musunuz? şeklindeki sorumuza, çok az çocuk olumlu yanıt vermiştir. Bunların da babaları Almanya'dadır.

Öneri : Tablo çok acıdır. Çürük yüzdeleri inanılası değil. Ne yazık ki, henüz okul çağına girmeyen çocuklarda da aynı tabloyu görmek mümkün. Belki de daha beterini görebiliriz. Yeterli önlem, önce ana karnında alınır. Öyleyse, herkese diş bakımı ile ilgili bilgi verilmelidir. Okul kitaplarında diş ve ağız sağlığı ile ilgili yeterli bilgi olmalıdır. Öğrencilere verilecek konumuz ile ilgili bilgi, mümkünse dişhekimleri tarafından verilmelidir. Diş ve ağız sağlığı haftası mutlaka getirilmelidir.

Ülkemizde, okullarda genel bir tarama yapılmalı, hatta, genel ağız ve diş sağlığı haftası ilân edilmelidir. Halkın ve öğrencilerin anlayabileceği biçimde yazılmış küçük kitapçıklar, ücretsiz dağıtılmalı. Bu kitapta dişlerimizin bakımı, önlemler vs. anlatılmalıdır.

En küçük sağlık birimlerinde bile mutlaka bir dişhekimini bulunmalıdır. Son sözümüz. Sağlık hizmetleri devletleştirilmelidir.

Tablo : 1
HAKİMİYET İLKOKULU — TAVAS 16.3.1979

Yaş	Muayene edilen çocuk sayısı	Çürük diş sayısı	Çekilen diş sayısı	Anomali durumu	Tedavi edilecek diş sayısı
6	1	4	—	—	4
7	24	104	15	—	89
8	21	76	9	1	67
9	47	184	25	2	159
10	31	101	22	—	79
11	17	35	6	—	29
12	4	8	2	1	6
12	1	—	—	—	—
TOP.	136	512	79	4	433

DÜNYA ÇOCUK YILINDA ÇOCUKLARDA YAPILAN BİR DİŞ ARAŞTIRMASI

Tablo : 2

KONAK İLKOKULU — KONAK. 23.12.1978 - 4.4.1979

Yaş	Muayene edilen çocuk sayısı	Çürük diş sayısı	Çekilen diş sayısı	Anomali durumu	Tedavi edilecek diş sayısı
6	41	105	11	—	94
7	71	189	13	1	176
8	73	252	43	—	209
9	40	130	95	—	35
10	2	2	2	—	—
TOP.	227	678	164	1	514

Tablo : 3

ÇAĞIRGAN İLKOKULU — ÇAĞIRGAN. 28.12.1978

Yaş	Muayene edilen çocuk sayısı	Çürük diş sayısı	Çekilen diş sayısı	Anomali durumu	Tedavi edilecek diş sayısı
6	6	21	1	—	20
7	26	77	6	—	71
8	17	35	8	1	27
9	10	29	8	—	21
10	3	10	1	—	9
11	8	12	4	—	8
12	14	12	5	—	7
TOP.	84	196	33	1	163

Tablo : 4

YUKARIBOĞAZ İLKOKULU — YUKARIBOĞAZ. 11.12.1978

Yaş	Muayene edilen çocuk sayısı	Çürük diş sayısı	Çekilen diş sayısı	Anomali durumu	Tedavi edilecek diş sayısı
7	17	38	2	—	36
8	15	54	8	—	46
9	14	27	7	—	20
TOP.	46	119	17	—	102

Yaş	Muayene edilen çocuk sayısı	Çürük diş sayısı	Çekilen diş sayısı	Anomali durumu	Tedavi edilecek diş sayısı
6	1	7	1	—	6
7	19	73	12	—	61
8	36	150	28	2	122
9	19	80	16	1	64
10	13	54	13	—	41
11	13	82	17	—	65
12	10	19	4	—	15
13	3	3	2	—	1
TOP.	114	468	93	3	375

Tablo : 6

KEÇELİLER İLKOKULU. 10.1.1979

Yaş	Muayene edilen çocuk sayısı	Çürük diş sayısı	Çekilen diş sayısı	Anomali durumu	Tedavi edilecek diş sayısı
7	12	33	6	—	27
9	13	29	5	—	24
10	17	44	9	—	35
11	17	23	3	2	20
TOP.	74	189	33	2	156

Tablo : 7

Yaş	Hakimiyet İlkokulu	Konak İlkokulu	Çağırğan İlkokulu	Yukarıboğaz İlkokulu	Konak İlkokulu	Keçeliler İlkokulu
6	—	256	—	—	—	—
7	433	266	296	223	384	275
8	361	345	205	360	416	400
9	390	325	290	193	431	223
10	325	—	—	—	415	206
11	206	—	—	—	630	145
12	—	—	85	—	190	—

Not: Okullardaki diş çürüme oranları. Yüzde olarak hesaplanmıştır.

Tablo : 8

Okullar	Muayene edilen çocuk sayısı	Çürük diş sayısı	Çekilen diş sayısı	Anomali durumu	Tedavi edilecek diş sayısı
Hakimiyet	136	512	79	4	433
Konak	227	678	164	1	514
Çağırğan	84	196	33	1	163
Yukarıboğaz	46	119	17	—	102
Hırka	114	468	93	3	375
Keçeliler	74	189	33	2	156

Not: Okullardaki toplam sayıları gösterir.